

OCHRONA ZWIERZĄT. Owce i kozy w gospodarstwie rolnym

Pod dachem, na pastwisku

Owce i kozy to najczęściej wybierane do hodowli małe przezuwacze. Hodowane są zwykle na mięso i mleko, w przypadku owiec jest to również wełna.

Wełna może być pozyskiwana i od kóz, jeśli wybierzemy do hodowli jedną z ras wełnistych, czyli kozę angorską lub kaszmirską. Zwierzęta te, podobnie jak wszystkie inne w gospodarstwie rolnym, są objęte przepisami o ochronie zwierząt.

Przepisy zapewniające zwierzętom właściwe warunki utrzymania znajdują się w ustawie o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2013 roku poz. 856 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie minimalnych warunków utrzymywania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 116, poz. 778).

Właściwe warunki

Rozporządzenie określa, jakie minimalne warunki należy zapewnić zwierzętom.

W przypadku zwierząt utrzymywanych w systemie otwartym, należy zapewnić przede wszystkim ochronę przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi oraz przed drapieżnikami. Zwróćmy także uwagę, aby nie były narażone na uszkodzenia ciała i urazy.

Zwierzęta, które przebywają w zamkniętych pomieszczeniach, mogą być trzymane pojedynczo lub grupowo. Powierzchnia pomieszczeń jest określona przepisami.

Dobre powietrze, dobre jedzenie

Aby zapewnić dobrostan zwierzętom, należy przestrzegać norm dotyczących mikroklimatu w pomieszczeniu inwentarskim. Stopień

zapylenia, obieg powietrza, temperatura, względna wilgotność powietrza i stężenie gazów powinny być utrzymane na poziomie nieszkodliwym dla zwierząt.

Cząstki w powietrzu

Jednym z wymogów produkcji ekologicznej jest wyposażenie budynków inwentarskich w naturalną wentylację grawitacyjną, a w razie konieczności wentylację wspomagającą.

Konieczne jest również zwracanie uwagi na obecność w powietrzu cząstek organicznych i nieorganicznych, powodujących zapylenie pomieszczeń. Wpływają one szkodliwie na drogi oddechowe, oczy i skórę. Aby zmniejszyć ich wpływ na zwierzęta, niektóre zabiegi wykonujemy pod ich nieobecność w pomieszczeniu (np. ścielenie). Optymalna wilgotność powietrza może wpływać na zmniejszenie zapylenia powietrza w pomieszczeniu. Należy sprawdzać stężenie amoniaku (do – 20 ppm), dwutlenku węgla (do 3000 ppm), siarkowodoru (do 5 ppm) oraz kontrolować wilgotność względną, a w czasie wykotów zapewnić optymalną temperaturę.

W przypadku owiec wypasanych ekstensywnie, na naturalnych użytkach zielonych, najważniejsze jest prawidłowe zbilansowanie dawki pokarmowej. Dawkę ustalamy biorąc pod uwagę grupę, do jakiej należy zwierzę oraz jego stan fizjologiczny. Szczególnie należy tu zwrócić uwagę na okres ciąży u samic oraz okres rozplodowy u samców.

Kontrolowany przewóz

Niezwykle ważne w dobrostanie zwierząt jest przestrzeganie przepisów dotyczących transportu. Zasady postępowania ze zwierzętami w czasie transportu są określone w rozporządzeniu Rady (WE) nr

1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniającym dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzeniu (WE) nr 1255/97 (Dz. Urz. UE L 3 z 05.01.2005, str. 1), zwanym dalej rozporządzeniem nr 1/2005.

Odpowiedzialność za dobrostan

Rozporządzenie rozszerza odpowiedzialność za dobrostan zwierząt podczas transportu na wszystkie osoby, które biorą udział w tym procesie. Oznacza to także osoby mające ze zwierzętami do czynienia przed i po przetransportowaniu. Nie należy zapominać o tym, że wszyscy muszą być przeszkoleni. Szczególnie dotyczy to kierowców.

Zdrowie na pierwszym miejscu

Ustawa o ochronie zwierząt ma na celu przede wszystkim ochronę życia zwierzęcia oraz poszanowanie jego praw. Postępując zgodnie z zasadami dobrostanu, zapewniamy zwierzętom odpowiednie warunki. Wpływa to korzystnie nie tylko na jakość życia zwierząt, ale również na jakość pozyskiwanych od nich produktów. W przypadku, gdy mamy do czynienia z sytuacją zagrażającą życiu, dopuszczalne są zabiegi na zwierzętach. Muszą być przeprowadzane przez osoby do tego uprawnione.

Zwierzęta gospodarskie tak, jak wszystkie inne, są chronione prawem. Wszystkie przypadki łamania tych praw, znęcania się nad zwierzętami czy też uchybień w hodowli wpływających szkodliwie na zwierzęta są regulowane przepisami karnymi Ustawy o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2013 roku poz. 856 z późn. zm.).

Dominika Jankowska

DODR we Wrocławiu

Fot. DODR we Wrocławiu